

Bondestanden alene denne Udsførel. Jeg fandt mig foranlediget til at berøre dette, og jeg sagde, at Landbostanden havde udgjort den større Del af Flertallet i det andet Thing, der havde vedtaget dette Forslag. Det anser jeg for berettiget, da den høitærede Finantsminister i det andet Thing har karakteriseret Forslaget som udgaende fra en Landbruger i Alsborg Amt, idet det væsentlig udtrykte den Lænke, han havde fremsat under et andet Lovforslags Behandling. Det er saa langt fra, at jeg har fornærmet Bondestanden eller nogen anden Stand ved, hvad jeg sagde, at jeg kun har ment, at der i Forslaget var udtrykt Noget, som var kommet fra en Landbruger. For Øvrigt tager jeg naturligvis ikke tilbage, hverken hvad jeg har sagt her, eller hvad jeg ved andre Leiligheder har talt eller sunget.

Formanden: Jeg tror dog virkelig, at det nu er bedst at lade dette Forslag gaa sin egen Gang, uden at omtale den Forbindelse, hvori det tidligere maatte have staaet eller ikke staaet til de andre Sager.

Masnusfen: Jeg maa gjøre den Bemærkning, at naar den ærede Ordfører har sagt: „Landbostand“ i Stedet for „Bondestand“, forandrer det ikke mine Anskuelser. Det Eine er ligesaa uberettiget som det Andet.

Oxenbøll: Naar den ærede Formand har sagt, at vi ikke maa tale om dette Forslag i den Forbindelse, hvori det tidligere har staaet til et andet Lovforslag, kommer jeg noget i Forlegenhed med Hensyn til en Yttring, som jeg vilde have udtalt ligeoverfor den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, idet jeg nu kommer til at sigte ham for en befyndelig Intonsekvents, naar jeg siger, at han i sit Foredrag erklærede Forslaget for ubilligt og urigtigt i flere forskjellige Retninger, men dog, som det syntes, endte med ganske at henstille, om det ikke vilde være klogest at vedtage det usforandret alligevel. Sivilken Forbindelse dette Forslag nu end har havt med noget Tidligere eller ikke, er jeg ingenlunde af den Mening, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at det vilde være klogt og rigtigt at tage Forslaget i den Skikkelse, hvori det foreligger. Jeg er enig i, hvad der blev udtalt af den ærede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kredes (Madvig) for nylig under Finantslovens Behandling, at nu foreligger dette Forslag saaledes her, at man kan røre ved det, og jeg kan ikke se nogen som helst Grund, hvorfor man ikke skulde røre ved det. Det, her er Tale om, er jo at overveie, hvorvidt der er Grund til at tilstaa Embedsstanden en Lønningsforbedring. Spørgsmaalet foreligger ganske i sin Almindelighed, om ikke Forholdene ere bleve saadanne for Embedsstanden, at det vilde være urigtigt af Lovgivningsmagten

ikke at tilstaa dem en Forbedring i deres Stilling, og naar dette Spørgsmaal bliver bragt frem i en eller anden Form, saa siger jeg, at vi befinde os atter under det Tryk, som det 2det Medlem for 10de Kredes (Selsén) saa godt fremhævede forleden Dag, naar man siger, at det er fuldkommen rigtigt, og vi erkende, at det, der foreligger, er urigtigt og ubilligt, men at vi dog gjøre klogest i at vedtage det alligevel. Det er en Lænkegang, som jeg for mit Vedkommende ikke kan være med til. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa en Betragtning af Lønningsspørgsmaalet i det Hele, men holde mig den ærede Formands Opfordring til Hurtighed paa Grund af den knappe Tid efterrettelig, og jeg skal fatte mig ganske kort; men jeg kan dog ikke Andet end sige, at, naar man overveier dette Spørgsmaal, maa man ikke alene se paa den pekuniære Side af Sagen; man maa ikke alene se paa det øieblikkelige Resultat, om nogle enkelte Embedsmænd kunne faae en ussel, en tarvelig Understøttelse; men man maa se paa, hvad der baader den hele Embedsstand bedst, og derigennem ramme, hvad der baader selve dem, hvorom der er Tale for Dieblisset. Man maa i det Hele ikke lade sig kysse bort fra en rolig og vel overveiet Behandling af dette Spørgsmaal af Frygt for, at Resultatet muligvis ikke skulde blive accepteret et andet Sted. Hvad der er Hovedprincippet, saavidt jeg skjønner, i det foreliggende Lovforslag med Hensyn til Lønningerne, er jo dels det, at man ikke alene skal tænke paa, hvad en Familie akkurat kan leve af, man skal ikke tænke paa Tilbud og Efterspørgsel, saa kunne vi faae Embedsmænd nok; men man skal tænke paa at bevare Embedsstandens Hæderlighed. Embedsstanden skal lønnes saaledes, at den med Økonomi kan leve. Men der er desuden et andet Hensyn, man maa tage i Betragtning, nemlig at Embedsmændene ikke stilles aldeles ugunstige overfor den Fortjeneste eller de Lønninger, der gives i private Stillinger. Derved vilde vi jo ellers komme hen til det Standpunkt, at Alt, hvad der hedder Dygtighed, gaar bort fra Embedsstanden og over i private Stillinger. Det er et Forhold, jeg mener, man ogsaa maa tage i Betragtning, hvor der er Tale om almindelig Lønningsforbedring. Som sagt, jeg skal ikke komme nærmere ind paa det, men blot sige, at det foreliggende Lovforslag aldeles bryder Princippet, og at det dernæst er ubilligt, fordi det gives til yngre Mænd, som have en lille Gage, som ere ugjorte og nylig ere komne i Statens Tjeneste, hvorimod ældre Familiefædre med mellem 1 og 2,000 Rd. i Gage som ere langt mere trængende, ere aldeles forbigaede. Jeg skal med Hensyn til dette Spørgsmaal aldeles henvise til den høitærede Finantsministers Udtalelser i Folkethinget, det vil sige hans første Udtalelse, jeg taler ikke om hans Udtalelser ved 2den og 3die Behandling af Finantslovsforslaget; men den ærede Ministers Udtalelse ved Forelæggelsen af Regjeringens Lov-